

IZ RUSIJE.

Boljševički protinapad pri Krasnem Sela. REVAL, 31. (S.) Poročilo glavnega stana generala Judentica pravi: Boljševički protinapad na zapadu Krasnega Sela se smatra za popolnoma izjavljenega; začeli smo zopet ofenzivo ter zavzeli važno točko Vitackovo, 6 km vzdolžno od Krasnega Sela; ujeli smo 2000 mož. Naše prodiranje se nadaljuje. Na desnem krilu južno od Carskega Tablovska je položaj neizpremenjen. Skupno število ujetnikov, ki jih je ujela severozapadna vojska od satetka ofenzive do 11. oktobra presega 30.000 mož; vendar razpolagajo boljševiki z vojsko, ki ima nad dvakrat toliko mož.

Zastopnik admiral Kolčaka na Finskem. HELSINGFORS, 31. (S.) General Stjepov, zastopnik admiral Kolčaka, je prispel semkaj, kjer se bo pogajal s finskimi oblastmi.

Boji s boljševiki. REVAL, 31. Poročila pravijo, da se je Judentic napad na Petrograd iznova začel. Umikajo se severozahodne ruske armade v zadnjih dneh se je vršilo veled tega, ker so čakali na prihod težkih topov.

SEBASTOPOL, 30. V zadnjih bojih pri Voronežu so Denjkinove čete ujele 23.000 mož in zaplenile 54 topov in nekaj oklopnih vlakov. Tiskovni urad v Rostovu ob Donu poroča, da so se Denjkinove čete meseca septembra približale Moskvi za 180 verst.

Vsi boljševički napadi odbiti. REVAL, 31. (S.) Glavni stan generala Judentica poroča: Sovražnik, ki je zbral ob morju mnogo čet, napada srdito v okraju Krasnega Sela; na našem levem krilu vlaga sovražnik vse sile ob cesti, ki pelje iz Strolea v Peterhoff, proti jugu, da bi prodrli po progi iz začine proti zapadu in da bi nas prisilili k umiku. Na našem skrajnem levem krilu smo odbili vse boljševičke napade; boji trajajo še vedno.

Judentic zapustil Gacino. HELSINGFORS, 1. (S.) Neko poročilo iz Revala pravi, da so Judentičeve čete zapustile Gacino.

Ljudsko glasovanje v Gorenji Sleziji. NAUEN, 30. Poljska vlada je v Gorenji Sleziji izdala oklic, da se bo vršilo ljudsko glasovanje v Gornji Sleziji meseca junija 1920.

Iz Madžarske. Proti madžarskim boljševikom. BUDIMPESTA, 30. Kakor poročajo listi, je državno pravdnstvo v Nemški Avstriji iznova naprosilo za izročitev Bele Kuna in njegovih tovarišev ter izdalo mnogo dokazov za podla hudodelstva bivših ljudskih komisarjev.

BUDIMPESTA, 30. Polcija je zaprla Aleksandra Battika, ki je za vlade svetov tuđu na Dunaju agitiral za diktaturo. Battik je pri zaslišanju izjavil, da mu je hotel Bela Kun kot ameriškanu državljanu poveriti nalogo, spravišti Stefanovo krono in kraljeve relikvije v Ameriko in jim tam prodati za zlato dolarje.

BUDIMPESTA, 30. Listi poročajo, o samomoru očeta bivšega ljudskega komisarja Poganyja.

Iz Avstrije. Preiskava o polomu na italijanski fronti. DUNAJ, 30. Kakor poročajo listi, izhaja iz izpovedi prič o polomu na italijanski fronti, posebno iz izpovedbe feldmaršallajntanta Waldstättina in drugih častnikov generalnega štaba, da ni bilo mogoče drugače postopati, ako so se hoteli ogniti nepotrebnemu prelivanju krvi do oficijelne ustavitve sovražnosti. Ni bilo mogoče bojevati se dalje ali upirati se, ker so čete vedele, da se vrše pogajanja za premirje in je fronta začela razpadati. Fronta je že 3. novembra 1918. popolnoma razpadla. Takratne vojaške oblasti so delovale v izredno težkih razmerah. Kar se tiče Italije se objektivno lahko reče, da je nastopala popolnoma korektno.

Priključitev zapadnih ogrekih županij Avstriji. DUNAJ, 30. Ogromni ljudski shod, ki ga je bila sklicala nemška pomožna poslovničica za Doljno Avstrijsko kot skupna delovna poslovničica, je soglasno sprejela resolucijo, ki vnovič pozivlje vlado, naj v sporazumu z zvezo takoj zasede pokrajine nemške zapadne Ogrske, ki pripadajo Nemški Avstriji. Udeleženci so odposlali deputacijo k državnemu kancelarju, ki je izjavil, da iz znanje-političnih vzrokov sedaj ni mogoče misliti na vkorakanje v nemško zapadno Ogrsko. Imamo možnost, je dejal državni kancelar, da dobimo nemško deželo zapadno Ogrsko diplomatičnim potom. Vemo tudi, da bodo vsa eredsstva madžarske propagande proti združitvi z Nemško Avstrijo ostala brezuspesna in da Nemška Avstrija kmalu prevzame te pokrajine. Polkovnik Cunningham mi je bil izjavil, da Madžarska sprejme in da mora sprejeti predloženo ji mirovno pogodbo, ki novi madžarski državi odreka nemško zapadno Ogrsko in jo priznava Nemški Avstriji. Glede časa, kdaj bo Nemška Avstrija dejanski zasedla nemško zapadno Ogrsko, je dejal državni kancelar, da se to zgodi v enem ali dveh mesecih.

Pripustitev Nemčije in Avstrije k mednarodni mirovni konferenci. WASHINGTON, 31. (S.) Mednarodna delovna konferenca je sklenila, da se pripustite h konferenci tudi Nemčija in Avstrija z 71 glasovi proti 1. Alfonz Sala in major Desblanches sta podpirala pripustitev z izjavo, da je bilo nemogoče izključiti iz delovne konferenčne industrijske države z 80 milijonov prebivalcev. Skupina vlad je določila Barnes (Anglija) kot kandidata za podpredsedništvo, skupina gospodarjev je določila Carliera (Belgija) in skupina delavcev Janhaza (Francija).

Barrère pri Clemenceauju. PARIZ, 30. Clemenceau je sprejel popoldne francoske poslanika v Rimu, Barrèreja.

Smatra se, da je stvar v zvezi z realkim vprašanjem. Mednarodna gospodarska ustanova. VERSAILLES, 30. Kakor poroča »Daily Mail«, je mednarodna gospodarska konferen-

ca v Atlantic Cityju sprejela predlog, da se ustanovi mednarodna gospodarska ustanova, slična Zvezi narodov, ki bi urejala mednarodne gospodarske odnose. Vsaka dežela, ki bi pristopila novi organizaciji, bi ustanovila narodno trgovinsko zbornico, ki bi imenovala dva člana v svet gospodarske zveze narodov.

Ameriški glas o položaju v Italiji. WASHINGTON, 31. »Brooklyn« (?) priobčuje situacijsko poročilo svojega rimskega dopisnika, ki se začenja s prorokovanjem popolnega političnega prevrata v Italiji. V novi parlament se utegne vrniti komaj petina sedanjih poslancev. Sedaj se bore v Italiji tri glavne stranke za prvenstvo. Prva se zavzema za agrarno reformo, druga, ki hodi z D'Annunzijem, hoče ojačiti vojaško moč Italije in ji pridobiti kar največ zemlje, tretja, socialistična, pa hoče izvesti temeljito reformo delavskega vprašanja. Pričakujejo, da se prva, takozvana »najemniška« stranka združi s socialistično proti drugi. Na ta način bi prišli radikalni življi do večine. Sodijo, da niti Tittoni, niti Crispi, niti Orlando, niti Sonnino, niti kdo drugi, čigar ime spominja na mirovno konferenco, ne bo nanovo izvoljen.

Judovski poslanci v starešinski skupščini. MORAVSKA OSTROVA, 29. Kakor poročajo varšavski listi, je starešinska skupščina v poljskem parlamentu pred nekaterimi dnevi obravnavala vprašanje o pripustitvi judovskih poslancev in se je v končni selj izrekla za prepustitev. Prvi judovski poslanec se imenuje dr. Thon.

Švicarski tečaj. GENEVA, 31. 10. Italija 52.15.

Po letu dal!

Leto dni je minulo, odkar so — potopivši se v morju svojih grehov — padli trinogi, ki so mučili naš narod, mu grenili življenje, mu ubijali mozeg in mu sesali kri, zahtevajoč obnem — ker drugače bi bil zločin veleizdaje in žaljenja njihovega »veličanstva« — naj jih ta narod slavi in jim bo hvaležen kot svojim milostnim, dobrim, pravičnim, modrim vladarjem z očetovskim srcem za vse — in kakor so že zvenele njihove prazne fraze v njihovih znanih manifestih!

In narod je uklanjal glavo in nastavljal hrbet, da so nadalje nabivali po njem, ker se jih je bal! Bil je — suženj. V tem suženjstvu se je rodil, v tem suženjstvu je živel in umiral. Ni čudno, da se je temu suženjstvu tako privadil, da se niti zavedal ni svojega žalostnega, zavednega naroda nedostojnega in nevrednega položaja. Sele ko so prišli prosvetljeni možje, ki so mu kazali luč — svobode, ki jo more doseči, ako resno hoče: šele tedaj so se narodu začele odpirati oči. Zahrepenel je po luči...! Izpoznanje je sledilo dejanje s tako naglico, da so bili presenečeni celo listi, ki so že dolgo hrepeneli...!

Luč je zasvetila in zasvetil je dan. Vzdrmljena vest naroda je vzkipela, zavrslo je v njem in prišla je pravična sodba za krivčnike, naše trinoge, naše krvnike! Padli so v globino. Danes svet ne računa več z njimi, narod pa je vstal: pozviljen, pomlajen v svoji zavesti in samosvesti si gradi novo življenje. Ne gre lahko in brez težav. Naravno je to. Oko, ki je mesece ali leta žemelo v temi, se je polagoma privaja zopet luči. Luč je omamlila izprva.

Težko je delo, ki je opravlja sedaj narod naš. Truda je, navzkrižij in tudi sporov. Mnogo glav tud mnogo misli, mnogo nazorov. Nič ne de. Celu koristno je. Samo da ne podira eden, kar je drugi dobrega postavil! Različna menaja naj se prijateljski presojajo medsebojno, a kar je izmenjava misli pokazala kot najboljšo, to naj se izvrši ob složnem sodelovanju vseh!

Eno je seveda neizogibno potrebno, če hočemo, da bo temu tako, če hočemo, da bomo res delali in se ne samo pehali, ali — kar bi bilo še hujše — drug drugega odlašali od dela: videti in slušati moramo le misel ne pa osebe, ki jo je izrekla. Naša naloga ni in ne sme biti, da bi pritiskali osebe v ospredje, marveč da tekmujejo na delu, pa naj je vodi slučajno Peter ali Pavel.

Važna naloga tistih, ki so pozvani v prvi vrsti, je, da ves narod krepe in dvigajo duševno, da mu bistrijo um in vnamajo srce. Na to bodi usmerjena naša »politika«, naše delo za novo življenje! Ves narod bodi prelinjen od uverjenja, da res stopa v boljše življenje. In uče naj ga, da vse to, kar se mu zdi neprijetno, neugodno, in kar mu donasa morda hipno razočaranje, da je le epizoda, ki izgine, čim bo delo napredovalo. Tudi navzkrižja v nazorih morejo in morajo služiti potoku in vzgoji naroda! Tudi nasprotja naj bodo šola, naj dvigajo ljudstvo politično in kulturno in nikar naj je ne vznemirjajo in zastrupljajo!

Kakor človeku, tako je tudi narodu pot življenja težavna. Ne vije se samo po lepi ravni, ampak vodi tudi preko trnja in v strmine. V strmino mora narod, če hoče priti na jasno višino svobode iz nižav suženjstva. In narod naš je sedaj na taki poti iz nižav v višine!

Tako je treba učiti narod, da se ne bo plašil vsake neprijetnosti, da ne bo zapadal v dvome in da ne obnemore skoro tikom pred ciljem!

Vzpenja se in mora dospeti tja gor! To mu bodi v blagovestje, to v popotnico na zadnji težki hoji: narod mora verovati, mu mora biti v zavesti, da je že blizu po čemer je hrepenel. Ne sme biti osebe — pa naj je še takega slovesa in še takih zaslug —, ki bi radi sebe zahtevala, naj se delo ustavi! Ne sme biti človeka, ki bi v imenu svojega ugleda in svoje avtoritete hotel, naj se vsi pokore njegovi volji, tudi če vidi, da bi to stavljalo v nevarnost veliki cilj, radi katerega so narodi bivše Avstrije zrušili grebnico, ki so oni sedaj njemu dodali. Mari naj bi sedaj, ko so prišli do svojega, v grezni zaslepljenosti napravili dedičino? V navadnem življenju stavljajo take ljudi pod skrbništvo, ker niso sposobni za svobodno razpolaganje s svojim skrbništvo, ker ni sposobni za samosvoje

inmetjem. Mari naj naš narod sam zahteva svobodno narodno življenje?! Le z grozo moramo misliti na tako možnost. Ob obletnici smo, odkar je narod sirl okove. Nazaj nikdar več! Pot vodi le naprej. Če bo ta zavest v narodu, bo stvil drugo obletnico — o tem smo uverjeni — z vzvišenimi čustvi in z uverjenjem: stavba je zagotovljena!

Živila aprovizacijske komisije

za feđen od 3. do 8. novembra 1919.

Prešične se št. 19 živilske izkaznice.)

Testenine: 1 kg po 1'35 lir kg. Riž: 1 kg po 1'40 lir kg. Sir: 5 dkg po 7—tir kg. Sledkor: 15 dkg po 470 lir kg. Kava: 10 dkg po 12—lir kg. Losos: v posodah po okoli pol kg po 2'25 lir posoda na izkaznico.

Po zahtevi, z ozirom na množino, ki se nahaja v skladišču, se dobi: 1 zavoj riževga zdroba po 80 stotnik zavoj. Razun tega se bodo razdeljevala v razprodajalnicah aprovizacijske komisije, v prodajalnih delavske zadrage, občinske konsumne zadrage, zadrage državnih uradnikov, Julijanske zadrage, zadrage škandelskih delavcev in konsumnega skladišča »Panatische del Lloyd« vsak dan in poljubno proti predložitvi živilske izkaznice tudi naslednja živila:

Cikorija po L 2'20 kg; ekstrakt holandske kave, v zavojih po 60 g, po 50 stot. zavoj; kavin surogat »S. Giusto«, v zavojih po 200 g, po L 1'50 zavoj; leča po L 2'—kg; jajca po 60 stotnik komad; slanina po L 8'20 kg; trebusnica (panceta) po L 8'20 kg; kis po L »Mercurio« in marka »Nutrice« po L 2'90 posodica; kondenzirano nesladko mleko, marka »Colombo« v posodah po 1 kg po L 4'15; sveže po 28 stot. komad; milo v krmadih po okoli 210 g po 80 stot. komad; poper in pimenta v zrnu po L 12—kg; kakao v prahu po L 14—kg; kakao v zavojih po 50 g po 70 stotnik zavoj; kakao v zavojih po 100 g po L 1'40 zavoj; severno-ameriška mast po L 10'40; muskatovi orehi po 20 stot. komad. Samo na odmerek: provrstno čisto oljčno olje, 10 cl na osebo po L 5'50 l.

Živila, ki se razdele posestnikom ubožniških izkaznic: sladkor, kava ter vsa živila, ki se morejo poljubno kupiti.

Urnik razprodajalnic aprovizacijske komisije.

Razprodajalnice aprovizacijske komisije tržaške občine so odprte občinstvu od 8—12 in od 14—17.

V ponedeljek, 3. in torek, 4. t. m., bodo prodajalnice kruha in prodajalnice aprovizacijske komisije odprte samo do 12.

Prodaja kruha na začasne izkaznice.

Tisti, ki nimajo v Trstu stalnega bivališča in ki imajo začasne izkaznice za kruh (izkaznice za tučce), ne bodo mogli kupovati svojega odmerka kruha v vseh pekarnah, temveč samo pri pekih, ki sami pečejo kruh. S tem se opozarjajo tudi vsi razprodajalci kruha, da se odzame pravica do nadaljne razprodaje kruha onim, ki bi se ne držali teh določil.

Menjanje pekaren.

Vsakemu posestniku krušne izkaznice je dovoljeno menjati pekarno. Zato pa mora oddati svojo tozadevno izkaznico v izbrani pekarni; v interesu pekarnja je, da poskrbi že istega dne za vpisanje novega odjemalca v lastno listo pri Uradu za živilske izkaznice, v ulici della Valle 3, da more že naslednji dan dobiti odgovarjajočo množino kruha, oziroma moka.

Izdajanje novih petrolejskih izkaznic.

V tem tednu se bodo razdeljevale izkaznice št. 51 za nakup pol litra petroleja samo posestnikom sivo-vijolčaste petrolejske izkaznice (stanovanja brez plinske in električne razsvetljave) z natisnjeno petrolejko. Prešične se št. 7, ki se nahaja na levi strani nove petrolejske izkaznice, kjer je natisnjena petrolejka. Pri nakupu petroleja prešičneje razprodajalci odgovarjajo št. 7, ki je na desni strani nove petrolejske izkaznice. Petrolej se bo prodajal od 5. do 10. novembra t. l. Izkaznice se bodo kontrolirale v ulici Cassa di Risparmio št. 13 II. nadstr. do 11. novembra t. l. Razprodajalec petroleja, ki bi iz kakršnegakoli vzroka ne prinesel izkaznic na kontrolni urad do 11. novembra, se kratkoročno odzame pravica do nadaljne razprodaje petroleja. Razprodajalci se opozarjajo, naj ne upoštevajo izkaznic št. 51 z žigom zadrage državnih uradnikov, ker dobivajo člani te zadrage petrolej neposredno iz skladišča lastne zadrage. NB. Vse druge izkaznice št. 51 z žigom kakšne druge zadrage pa se morajo upoštevati. Kontrolni urad ne bo sprejemal nežigosanih izkaznic.

Cene: za mesto 1'20 lir za liter; za predmestje in okolico 1'25 lir za liter.

Vnovič se pozivajo vsi razprodajalci petroleja brez izjeme, da postavijo na vidnem mestu v trgovini tablico s cenami petroleja.

Domače vesti.

Naš list, kakor že javljeno, jutri, v ponedeljek, ne izide, v torek izide zopet redno. Seja političnega društva »Edinosti« se bo vršila v sredo, 12. novembra t. l., ob 20 v Narodnem domu v Trstu. Vabljeni so vsi gosposde odborniki in po njih legitimirani gosposde. Radi sestave dnevnega reda prosim, da odseli in posamezni odborniki pravočasno naznanijo svoja poročila. — Predsednik.

Važno za potovanje v Jugoslavijo. Generalni civilni komisariat sporoča, da je na podlagi sklenjenega dogovora odposlanec ministrstva SHS za zunanje stvari v Beogradu, gospod Marković poverjen v to, da bo vidiral polne liste za potovanje v Jugoslavijo in akoci Jugoslavijo. Gospod Marković bo od 3. t. m. dalje uradoval v hotelu Savoja in sicer od 10 do 12 popoldne. — Tako se je torej ugodno rešila ta stvar, ki je napravljala potovanju v Jugoslavijo in akoci Jugoslavijo precejšnje nepravilike. Ker smo prejeli to obvestilo šele snodi in se zato nismo mogli na pri-

stojnem mestu točno dati poučiti o poslovanju zastopnika ministrstva SHS za zunanje stvari v Trstu, storimo to tekom današnjega dneva, da bomo mogli pojutrišnjem natančno poročati, kako bo urejeno to poslovanje. Vsekarer je pa gotovo, da odselj, to se pravi, od 3. t. m. dalje, ne bo mogel nihče potovati z italijanskim potnim listom v Jugoslavijo ali skoci Jugoslavijo brez pritrdira zastopnika SHS, gospoda Markovića, zato pa se tudi ne bo dogajalo več, da bi se moral kdo vrnati v Trst, kdor bi imel na potnem listu njegovo pritrdirlo.

Prejeli smo: Imel sem te dni prilko prelistati številke »Edinosti« zadnjih 8 ali 9 mesecev. Konstatiral sem marsikaj, predvsem razveseljivo dejstvo, da ima naša »Edinost« vsak dan nadpis, ki ga prej nikoli ni imela, namreč »Iz Jugoslavije«; na drugi strani pa je žalibog odpadel nadpis, ki ga je »Edinost« imela nekaj vsak dan, to je nadpis »Darovi«. Kaj to pomeni? Ali so vsi naši Primorci obubožali? Ali se nihče več ne poroči, ali nihče ne umre, ali ni več veselih družeb? Saj vendar naši Primorci še radi pijejo! Kje so stalna omizja, kje so nabiralci in nabiralke, kje so listi zlati nadležneži, ki so točno kakor ura po tretjem kozarku vstali pri mizi, izpregovorili pet ali šest več ali manj nerodnih stavkov ter potem nabrali lepe svotice v to ali ono svrhu? Ali pa so vsi naši Primorci tako bogati, da ni nobeden več potreben podpore? Ali so vsa naša društva sedaj akcijske družbe? Ali imamo sploh še kako društvo? Kje so naši revni dijak, kje so knjižnice, kje je Sokol, kje je dramatično društvo, kje so vsa lokalna društva? Slišal sem sicer, da je dramatično društvo nabralo »sprivatnim potom« nekoliko darov, med temi tudi nekoliko res časti vrednih, čital sem v »Edinosti« o mnogih darovih o priliki smrti blagopokojne hčerke dr. Slavikove, čital sem z veseljem o lepem daru 1000 lir, ki jih je poklonil N. N. C. M. D., a kje so drugi? Naši sosedje dobivajo milijone »pro Fiume« in še protestirajo, da je malo. Mi ne dobivamo nič in molčimo. Zakaj se darovi ne objavljajo? Javnost ima pravico kontrolirati, kako se plačuje narodni davek. Jaz bi ob enem rad izvedel, če ta ali oni še živi, ker v svet ne pridem in pošta slabo funkcijonira. Objavljajmo darove! Seveda prej — darujmo!

Leo. Prof. kom. Aro Trabalza, centralni nadzornik v učnem ministrstvu za srednje in normalne šole, sedaj pri generalnem civilnem komisarijatu kot generalni nadzornik za julijsko-benečanske šole, je bil, kakor pise včerajšnji tržaški »Osservatore«, imenovan za namestnika prof. kom. Terruccija Martinija, bivšega generalnega nadzornika za srednje šole v Julijski Benetiji. — Dr. cav. Giuseppe Reina, prvi tajnik v učnem ministrstvu, sedaj pri generalnem civilnem komisarijatu kot načelnik urada za paralele, je imenovan za člana s pravico do glasovanja v I. odseku odbora za srednje šole.

Iz Postojne. Naša Postojna, metropola Notranjske, spi že skoro leto dni zimsko spanje. Ni je vzdramil pomlad, poletje, jesen. In prišla je zima in ž njo dolgi zimski večeri, ko se ne ve človek — posebno na deželi — kam deti. Ljudje bi čitali, toda knjižnica je zaprta. Res, da so prostori čitalnice zasedeni po vojaštvu, toda treba bi bilo le malo dobre volje in dobila bi se primerna soba, če že ne za čitalnico, pa vsaj za ljudsko knjižnico. Saj ljudje so vendar poštvovalni, in kdor ima le kak prostor, ga bo radevolje odstopil za ta namen. Imamo sicer marljivega knjižničarja, toda on ima veliko drugega dela. Naj se mu da pomagati, ki bo poskrbel, da se knjižnica odpre! — Upamo, da se bodo gospodje zgenili.

Da bo mogoče tudi letos obdariti neko ubožno deco, priredi ženska podružnica CMD 15. t. m. v veliki dvorani Narodnega Doma »Martinov večer«, na katerem ne bo mankala tudi tradicionalna Martinova gos. Razun članov našega Narodnega gledališča bo sodeloval tudi orkester, ter bo še na razne druge načine preskrbljeno, da se bo občinstvo dobro zabavalo. Natančnejši spored se objavi pravočasno. Dobil se bo dober mrzel prigrižen in točila se bo izborna kapljica. Upamo, da se naše dobro občinstvo, kakor običajno, v obilnem številu odzove našemu vabilu, posebno v sedanjih časih, ko naši otroci več kot kdaj potrebujejo naše pomoči. — Darila za bufet naj se blagovolijo poslati gospe dr. Rybačevi, ul. Valdirivo št. 11 IV.

Za tiste, ki imajo bencin. Tržaški »Osservatore« piše, da se morajo po naredbi generalnega civilnega komisarijata naznaniti šrambe za bencin v večji množini nego 150 kg civilnemu komisarijatu za politični okraj, ki izda tozadevno dovoljenje. Šrambe za množino bencina, večjo nego 15 kg in manjšo nego 150 kg, se morajo naznaniti civilnemu komisarijatu za politični okraj še preden se zgrade. Garaže industrijskih in drugih podjetij se ne smejo zgraditi, preden izda civilni komisariat tozadevno dovoljenje. V tem slučaju morajo predložiti stranke razun prone tje tudi tri izvode plaminetrčne skice prostora, kjer se namerava zgraditi garaža, in označiti prostor šrambe za bencin. Garaže za privatne svrhe se morajo naznaniti krajevni policijski oblasti: Garaže, za katere je izdala dovoljenje že prejšnja vlada, se morajo tudi naznaniti civilnemu komisarijatu, ki jih bo dal pregledati.

Slovensko gledališče. Opozarjamo občinstvo da ste v našem gledališču danes, v nedeljo, 2. novembra, dve predstavi. Popoldne ob 15 se zadnjič ponovi najboljša Hermann Sudermannovo delo, socialna drama v štirih dejanjih »Čast«. Glavno ulogo igra g. Sila. Ta igra je dosegla popoln uspeh toli pri premijeri kolikor pri reprizah in se ni še igrala popoldne. Občinstvo iz okolice ima torej zadnjič priliko videti in spoznati to krasno delo. Zvečer ob 20 se ponovi Alexandre Bissonova tridejanska burka »Nadzornik spalnih vozov«, ki je pri četrtkovi premijeri izredno ugajala in vzbudila v občinstvu salve smeha. Glavno ulogo, lazi-nadzornika spalnih voz, igra g. Sila, njegovo ženo gđ. Mezgečeva, njegovo tačo pa g. Silova. Kdor si želi razvedrila in zabave, naj se udeleži te predstave.

Avstrija v dneh cesarja Frana Josipa I. Pod tem naslovom je izšla knjiga, ki je v glavnem orav-

slavospev pokojnemu vladarju. Seveda jo je spisal Nemeec in po tem delstvu moremo presoditi njeno vrednost. Pisec gre veliko dalje preko tistega znanega reka, da je o mrtvih treba te dobro govoriti, pred vsem pa gre preko zahteve, ki se stavi vsakemu spisu, ki naj bo »zgodovinski«, ker zgodovina mora biti objektivna, strogo stvarna, resnična tudi če govori o mrtvih! Vendar je vmes nekoliko črnic iz karakterne slike Frana Josipa, ki so bližje resnici in so zato v navzkrižju z glavno tendenco spisa. Priznava n. pr., da duševne zmognosti pokojnega cesarja »niso dosegle višine vnanje visokosti in dostojanstva, ki mu je v narava položila v ožbel.« Nitro je sicer razumeval in razumevano odbrzal, edi da bi potem še dosledno temu lastne poti: to mu ni bilo dano. Ni se mogel vzdržati na višini storičnega sklepa. — V nemi ni bilo ni duha lahkovernosti, niti žile sentimentalnosti, tankočutnosti. Bil je trezna narav. Nadalje pravi pisec, da se Fran Josip ni znal obdajati s možni na najvejši višini talenta in značaja, ali je bil takim možem odpušten in jim je stal nasproti z neko ljubosumnostjo. Da bi zmagal odličnim svetovalcem, za to mu je na eni strani nedostajalo notranje toplote, na drugi pa mu je bil pogled grešibser za njihove lihe. Tako se je n. pr. še malo mesecev pred svojo smrtjo v razgovoru z baronom Pfennerjem izjavil o političnih in militarnih pogreškah, storjenih med vojno! Tu pa stavi pisec zbadljivo opazko, da je pri tem presenetljivo to, da se pokojni cesar ni zavedal, da bi bil on moral preprečiti te pogreške. Podrtači moramo tu, da pokojni ni bil kriv na tem, da so Nemci v Avstriji toliko izgubili na prejšnji moči in veljavi, marveč je bil vzrok v zgodovinskem razvoju: Avstrija je bila iztisnjena iz nemške Zveze in dimastija je potem stremila proti Vzhodu. V svojem komentariju o tej knjiški pravi I. Loserth v graški »Tagespost«, da končnega poloma ne bi bil mogoč preprečiti tudi jak vladar. Fran Josip je bil v notranjem veljavi opornost, niso ga močilo ne naložila, ne predosodi. Samo to zlo je bilo na njem — kakor pri vseh slabotnih nemarah — da se spričo bližnje nevarnosti ni menil za večje, ki je stajala za manojo. Izbruhla te svetovne vojne ni odšel je — tako zaključuje Loserth svoj komentar — v grobnico svojih očetov pred koncem vojne, tudi se ni bil mogel preprečiti nesreče. Ali, tudi ležost in nedostojnost za odpor spadata na enak način k računom nezgodega življenja. Mi bi dostavili te, da mnogi sodijo, da je bilo nebo premišljeno s pokojnim Franom Josipom, ker je pravična kazen da bi bila, ako bi bil doživel potom, ako bi bil moral gledati končni sad svojega vladanja... Njegovo krivdo bo beležila nepristranska zgodovina kot »gotovno dejstvo«.

Kdo je gospodval v Avstriji? Bivši avstrijski minister dr. Fran Klein je prirodiel te dni zborovanje v Dolnjeavstrijskem obrtnem društvu na Dunaju o stenečnih mislih samostojnega mirovne pogovore, črtajoč začetni položaj, v katerem se nahaja vsled te pogodbe Nemška Avstrija, ter je razvil svoje nazore glede poti, po kateri se mora nesrečna republika zopet povzpeli. Zaključil je: »Težava Nemške Avstrije nam rastejo čez glavo. Ljudje v Nemški Avstriji se morajo bolj strniti, se morajo čuti bolj sorodni, spodobiti drug k drugemu. Idealna vez, ki jih spaja kot skupnost usode more biti, z ozirom na brezštevila politična, socialna in gospodarska cepčenja, edino narodna ideja. — Nemškoavstrijske dežele mora oreniti in spajati zavest edinstvenosti nemškega naroda. Ne svetujemo »časar«, kar bi bilo izven narodne samobrane in narodne samoočloveka. Nemški narod, vržen iz svoje stare zveze, mora imeti trden dom. Da se dogrdi ta dom: to je kategorična zapoved za sedaj živeli rod. Sramota bi bila, če bi edino mi, Nemškoavstrijci bili v notranjem nesloženju narod beačev, ki bi živel od službovanja in ugozbanja hrbiščca. Mi smo Nemci, čutilo se branjeni od nemške kulture in moremo moč za odvratanje črpati edino iz globin nemškive nemške bistvenosti.« — Zakaj navajamo te izjave? Da bi oporekali gospodu predavatelju? Ne. Dr. Klein je Nemeec in je govoril, kakor zvest Nemeec, ki ne more drugače: s toplo ljubeznijo do svojega rodu in žgočo skrbjo za njega bodočnost. Ljubi svojo državo; morda sedaj, ko je v nesreči že gorečonec.« Kdo bi mu hotel kaj očitati radi tega. Nekaj druzega smo hoteli ugotoviti. Dr. Klein je bil minister v bivši Avstriji in je igral veliko politično ulogo; bil je med tistimi, ki so krojili usodo tudi slovenskim narodom propadle države. In taki Nemeec so bili v Avstriji vsi ministri nad pol stoletja sem — z mačnimi izjemami in kraknimi presedki. Kakršen je Klein so bili vsi: Lasserež, Scherfing, Beust, Giskec, Auerspergi, a v navdvojni dobi, tik pred razukom države, Stürzebeim, Husserli, Clam-Martinič, Forstnerki, Hochenburgerji (prokletega spomina) — se v povečani obliki. Nemci, srditi Nemci. Ugotovili smo to, ker je s tem rešeno vprašanje: kdo je gospodval v Avstriji in kdo jo je v vojni nemškimi furorjem dovedel do razpada. Treba je ugotovljati to sprčo političnosov, ki naj bi prevarili svet, če, da je nesreča Avstrije bila v tem, da je favorizirala slovenska plemena! Treba je ugotovljati dejstva, ki takim trditvam bijejo v obraz. — Sicer pa bi mi stavili čo dežel, ki tvorijo novo jugoslovansko državo, vorašanje: ali ne velja to, kar dr. Klein nalaga vorašanje: ali ne velja to, kar dr. Klein nalaga deželam Nemške Avstrije kot najvišjo dolžnost, tudi za dežele Jugoslavije? Edna idealna zveza, ki naj spaja, je nacionalna ideja!

Slovensko gledališče v Trstu.

19. predstava. Sezona 1919-20.

Danes popoldne točno ob 15 zadnjič:

Čast.

Socialna drama v 4 dejanjih, spisal Hermann Sudermann; prevedel I. Zorec. Režiser M. Sila.

20. predstava. Sezona 1919-20.

Nocoj točno ob 20:

Nadzornik spalnih vozov.

Burka v treh dejanjih, spisal Alexandre Bisson; prevedel Fran Govekar. Režiser M. Sila.

21. predstava. Sezona 1919-20.

V četrtek, 6. novembra 1919:

Pelikan.

Drama v treh dejanjih, spisal August Strindberg. Režiser Emil Kralj.

22

Umrli je v Trstu zlasti izza zadnjih vojnih časov občinstvu gledališča Fenice dobro znana italijanska gledališka igralka Lidija Savelli, ki je posebno s svojimi izbornimi podavanimi komičnimi stankami imenito zabavala občinstvo. Umrli je v najlepših letih.

Dramatično društvo priredi dne 8. t. m. svoj prvi pevsko-dramatični večer. Opozorjamo že danes na to prireditev.

Opozorjamo na današnjo predstavo »Vredeljskega Sokola« »Mlinar in njegova hči« v svetoivanskem Narodnem domu. Začetek ob 16/30. Cene: stojišče 50 st., sedeži 1 liro. Odbor se nada obilne udeležbe.

Burja Ilna Tischler, stara 39 let, stanujoča v ulici Belvedere 1, in Gilbert Fabbri, star 40 let, stanujoč v ulici Scorzeria 13, sta se včeraj peljala z vozom po Istrski ulici; v bližini šol je močan sunek burje prevrnil voz, pod katerega sta oba padla. Ljudje, ki so šli tam mimo, so potegnili oba izpod voza in ju nesli v lekarno Godina, kamor je prihitel zdravnik rešilne postaje in jima dal potrebno pomoč. Fabbri si je pri padcu spahnil desno roko in dobil lahke poškodbe po hrbtu, Ilna Tischler pa je dobila precejšnje rane po obrazu.

Zmankalo je Jurju Petriču je zmankalo na potu iz Genove v Trst iz zaprtega kovčka več srebrnih predmetov, vrednih 2200 lir. — Rinald Galetti, sofer, je pustil včeraj popoldne svoj avtomobil pred tukajšnjim komisarjatom, na trgu Edinosti in šel po opravkih v poslopje. Ko je prišel zopet na trg, ni več našel svojega avtomobila.

Vino in burja sta vrgla včeraj okoli 21 Jordana Bonavio, ko je trdo stopal po ulici Conti, na tla; rani se je na desnem senu. Na zdravniški postaji je dobil prvo pomoč; pozneje so ga prepeljali v mestno bolnišnico.

Požar v hiši Santa Pahorja in škorklji-Sv. Peter 225, so začeli včeraj goreti neki tramovi, ki so ogrožali tudi druge predmete in hišo. Prihiteli so ognjegašci pod poveljstvom stotnika Bugliovata, ki so v kratkem pogasili ogenj. Požar je naredil za 4000 lir škode.

Stala ga je 250 lir. Včeraj popoldne je povabila neka Evfemija Bullo Marija Grosetta na svoje stanovanje v ulici Altana 1, kjer sta se oba prav dobro zabavala. Veselo sta se razšla; čez nekaj časa pa je zapazil Grosetta, da mu manka listnica, v kateri je imel 250 lir. Evfemija Bullo pa je izginila kakor katra. Grosetta je javil tatvino orožnikom.

Srčna kap. Sročil je zadela Justa Finzija, starega 70 let, stanujočega v ulici Piccolomini 2, v kavarni Milano srčna kap; starček je padel s stola na tla in se rani na čelu. Zdravnik rešilne postaje je ugotovil, da je Finzi umrl. Prenesli so ga nato v mrtvašnico na židovskem pokopališču.

Od nedelje do nedelje.

Veliki prazniki so: Vseh svetnikov, sv. Jst. Vseh vernih duš dan. In križan sem tudi jaz! Ne prerekan se rad takega dne, ki naj bo posvečen blagim čustvom! In pa človek sem tudi, ki si želi oddiha, ko vsi praznujejo. Žali tudi s srcem in dušo — to je drugo vprašanje? In slednjič sem tudi državljan: k cerkvenim praznikom se pridružuje letos pri nas še par »državnih«. Vsaj te dni bi rad živel v božjem miru z vsem svetom in vsi — politiko! Ali kaj hočem, ko je pa tu dolžnost poklical Saj se več nego preveč, vznemirjamo in razburjamo od dne do dne. Ladja nam plava na »visokem« in razburkanem morju in besneče in peneče se valovje zaganja ljuto ob ladjo in uči mornarja — moliti! V našem slučaju nas uči »moliti« slavna — cenzura! Star sem, preživel sem in videl marsikaj, ali v svojem življenju nisem še srečal ženske, ki bi bila — več ali manj — muhaste vse ženske — tako nepreračunljiva kakor je gosa cenzura. Nikdar ne veš, si ji-li ugodil ali ne. Ko najmanje pričakuješ — v svesti si, da si imel vse obzire nanjo — ti namrtači čelo, te grdo pogleda in te ošvrkne s svojim — svinčnikom. A posledica je tista grda (da-si bela) lisa v listu...!

Pa da bi bila ta lisa edino zlo! Za liso prihaja nevolja čitateljev. Saj ni kaj čitati in list ni za nič, a uredniki pod nič! Mari ni te dni neki ljubi — prijatelj z dežele očital urednikom »Edinosti«, da so sami nevedneži in nesposobneži, ker pišejo list s — škarjami! To zveni sicer nekoliko groteskno, čudno, kajti — kolikor jaz vem — se piše navadno s peresom; in za-me je to nekaj povsem novega, ko čujem, da se more pisati tudi s škarjami! Ad vocem — škarje! Na »škarje«, to neskladnost, ki nam jo je poklonil ljubi prijatelj z dežele v svoji sveti jezi — ni sicer rekel tega izrecno, pa mislim si, da je bil »sveto« jezen na nas — naj izpregovorim par resnih besed. Njemu v razmišljanje in — mnogim drugim, ki so nam tudi taki ljubeznjivi prijatelji.

Ko bi le hoteli ti ljudje enkrat priti v uredništvo, sestti za mizo in pisati v sedanjih časih — brez škarij! Samo za kakih osem dni — ni treba več. S »škarjami« nas je obtožil — menda sem ga prav razumel — čes, da po-snemljemo iz drugih listov. Obtožba sloni — nič me ni sram, priznati tega — na resnici. In vendar ni bil napad opravičen. Naj bi le prišli — ponavljam — ti kritički gromovniki — v uredništvo, da bi si ogledali stvari od blizu! Od nikoder nikakih informacij, zaprti hermetično od vnanjega sveta; nikakih »inspiracij« od tistih, ki bi nas mogli zanesljivo informirati o dogodkih, ki zanimajo v prvi vrsti našo javnost; brez vsake prave orijentacije. Pa piši — brez škarij in tudi kaj povej! In vrhu vsega neprestano z Damoklejevim mečem cenzure nad glavo, da moraš biti že velik žurnalistički jongleur, glumač, ako hočeš kaj povedati iz — svojega. In ravno to bi hotel menda ljubeznjivi prijatelj z dežele. Sipati bi morali iz svojega rokava, česar ne vemo in ne moremo vedeti.

Imeli smo nekoč — mnogo let je že temu — pri »Edinosti« urednika, ki je bil sicer nadarjen, bujne fantazije, z glavo, polno velikih, a zelo zelo... originalnih idej! Lepih, sijajnih, ki pa so imele to malo hibo na sebi, da so bile neizvedljive in bi nas, če bi jim hoteli dati izraja, izročile državnemu pravdni-

ku, ki bi bil poskrbel, da bi se nam »v sencih ohladila glava, razgreta od velikih idej. Nekega dne je hodil nemirno po uredniški sobi gori in dol. Velike misli so mu rojile po glavi. Slednjič se je razbremenil: »Veste kaj! Meni se zdi, da je način, kakor pišemo v našem listu, popolnoma neprimeren, zgrešen, da ne pomore naši stvari do uspehov! In potem nam je povedal, kako bi morali mi pisati in kako tržaški Slovenci postopati! Rinaldini — tedajni namestnik — (da navedem le par zgledov) je lump, naši politični nasprotniki razbojniki, sleparji, goljufi, ki jih treba pometati v morje; zato da bi morali tržaški Slovenci zgraditi — ne šalim se, govorim resno — velik balon, s katerega doli bi na tržaške Italijane — streljali! Prigovor moj, da bi moglo tako zrno zadeti tudi kakega Slovence, in da bi Italijani mogli tudi napraviti tak balon, s katerega bi nas postreljali — ta prigovor ga ni spravil v zadrego, kajti odrezal je: »Slovenci bi morali poskrbeti, da bi Italijani ne mogli storiti tega!« Zamašil mi je usta in obmolnil sem za hip. Potem pa sem pripomnil: »Mari ne veste, da bi nas, če bi se drznili pisati tako, kakor bi vi hoteli, kar zaprili!« Tudi na ta prigovor je imel točen odgovor: »Pisati bi morali tako, da bi naši ljudje vedeli, kaj hočemo, a, cenzura da ne bi razumela...« Mož je iznašel — Kolumbovo jajce in meni je sapa zaprlo.

Vidite, prijatelji. Tudi mi bi morali, ako bi hoteli v sedanjih časih dati iz svojega tako, kakor bi vi želeli, pisati tako, da bi nas naša javnost razumela, cenzura pa ne! Tega pa ne moremo, ne znamo; take čarovnije se nisem priučil tudi jaz vklejub svoji dolgi žurnalistični praksi! In tudi gospodje kritiki ne bi mogli. Če ne verjamejo, naj le pridejo in naj postušajo sami!

Ne preostaja nam — ob razmerah, kakor sem jih gori označil — drugega, nego da za-jemamo iz virov, ki so nam pač edini na razpolago! Ali tako — ali nič! Zbiratelj Nikar pa ne mislite, da je uredništvo slovenskega lista v sedanjem času pravi Eldorado, kjer: žive uredniki svoje brezskrbno in brezdelno življenje, kajti — ker škarje da opravljajo

ŽIVNOSTENSKA BANKA
PODRUŽNICA V TRSTU
Ulica Penitencio vogal ul. Nuova. - Lastina palača.
Detaljška glavica in rezervni zalogi K. C. 51.225.000.000
Izvišnje knjižno vse bančno in menedžersko transakcija.
Uradne ure od 9.30-12.30 in 1.30-16

MALI OGLASI
se računajo po 10 stot. beseda Najmanjša pristojbina 1 l. — Debelo črke 20 stot. beseda. Najmanjša prisojbina 1 l. —

SREBRN DENAR kupuje po najvišjih cenah urar ul. Manzoni št. 17, vr. 2, pritličje. (4300)

30 NOVIH VOLNENIH ODEJ po 10 L, ki se lahko porabijo za konje ali pa za ukrojenje obleke. Ogledajo se lahko vsak dan od 8 do 12 dopoldne, riva Nazario Sauro 18, II. nadstropje, desno.

HISO, obstoječo iz treh sob, kuhinje, kleti, s kosom vrta, ležečo ob prometnem prostoru, prodaja za 10.000 lir Ivan Valentič v Trnovem. Notranjsko. 4289

VDOVEC, mali posestnik z 2 otrokoma, išče dekle ali vdovo brez otrok; kmatico od 30-40 let staro. Pomudbe poslati na Ivana Gregoriča, Sv. M. M. Zg. Bivio 8. 4290

KROJACNICA Rupnik Fr. ul. Geppa 10 I, se pri-poroča občinstvu iz mesta in okolice. 4177

MLADI PRAŠIČKI so na prodaj. Kladiu, Sv. Alojziji 553 pri Gregoriču. 4287

MEBLIRANO SOBO in kuhinjo oddam zdravi samski osebi ali vdovi iz boljših krogov, katera bi mi hotela khati in držati v redu stanovanje. Naslov pove ins. odd. Edinosti. 4293

KROJAC Pavel Pestotnik, ul. Gatteri 44 se pri-poroča slavnemu občinstvu iz mesta in okolice. 4201

PRODA se nova hiša v Skednju, pripravna za gostilno. Več ee izve pri Matiji Maršiču, Skednj 561.

VELIK DOHOD krasnih klobukov zadnjih novosti iz baržuna in sukna, po zelo nizkih cenah. Sprejemajo se naročila in popravila. Novi modni salon, Corso Garibaldi 28. 4288

SPALNA SOBA, nova, moderna se prodaja. Ul. S. Cihno 533 nasproti norišnice. Mizar Ščuka. 4292

TRGOVINA z mešanim blagom na deželi (Notranjsko) išče okrog 15letno učenko poštenih staršev, marljivo, vestno in pametno. Natančne ponudbe pod »Poštena in modra« na ins. odd. Edinosti. 4296

MLADA ZENSKA z devetletnim sinom, vešča vseh gospodinskih del, kmetskih in gosposkih, zmožna slovenskega in italijanskega jezika, išče službe. Naslov pove ins. odd. Edinosti. 4298

PFÄFF Stroj za šivanje in vezanje pravi namsti izvorci Seldel & Neumann in 'Singer' Gast & Gasser
Bogata zaloga vseh potrebščin. Trdnica ustanovljen 1. 1873.
Mehaničen. delavnica za vsako popraviljanje. FRANCESCO BEDNAR
Trst, ul. Campanile 19

Bratje Gentili in Krizmančič
ul. Mazzini 40 (vogal ul. S. Lazzaro)
Za prihodnjo sezono:
bogata izber volne-nega blaga, bartenta moškega blaga, vol-nenih odevj, xaves in lastno izdelovanje vutiranih odevj.

Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu
registrovana zadruga z neomejenim jamstvom.

VABILO
na
XIII. redni občni zbor

ki se bo vršil
v sredo, 12. novembra 1919, v zadruginih prostorih v ul. Cesare Battisti (ex Stadion) št. 21, I., ob 20 z naslednjim dnevnim redom:

1. Poročilo načelnikstva.
2. Poročilo nadzornikstva.
3. Potrjenje letnega računa.
4. Razdelitev čistega dobička.
5. Privočenje nagrad načelnikstvu.
6. Slučajnost.

V TRSTU, 2. novembra 1919.
TRGOVSKO OBRITNA ZADRUGA V TRSTU
registrovana zadruga z neomejenim jamstvom.
Ferleja Alojzij L. r. Gradšar Matko L. r.

*) Opombe: § 37. Vsak zadrugnik sme na občnem zboru staviti predloge, kateri niso na dnevnem redu, a jih mora naznaniti pisмено načelnikstvu vsaj 5 dni pred občnim zborom.

ZLATARNICA G. PINO, TRST
se nahaja na Korzu št. 15 (blizu zlatarnica G. ZERKOWITZ & Figlio)
Velika izbira srebrnih in zlatih ul., ubanov, verig itd.

IZREDNA PRILIKA!
Žganja L 6. — lit.
Rum L 6. — .
Vermouth L 4.40 .
Fala L 4.40 .
Konjak po L 8. — .
Malinovec po L 6. — .
prodaja I. Krizmančič, Trst, ul. 30. oktobra 8.

Avorium mazilo za čevlje
American Wax črni in barvani vosek za čevljarje
Voščilo za parkete
Lederfett maščoba za usnje in konjske oprave, neprekosljiva marka
Edini pooblaščenec:
AVON & RUGO — Trst
ulica Carpison 2 i ulica Coroneo 35
Naročbe sprejema tvidka Deblasio & Dominis v Trstu ul. Molin grande 46

Višnjavec Luxardo
(Luxardo Maraschino)
in najljubši likerji
tvrdke Girolamo Luxardo iz Zadra.
Marsala in vermouth
tvrdke Paolo Accardi Vinci iz Marsale
Čistilne in hladilne min. vode
Kristalizirane soli
družbe »Terme ed Acque di Montecatini
Zastopstvo in zaloga za Trst in in Julijsko Benečijo pri tvrdki
V. Grassich — Trst
V. I. azzaretto vecchio 39 Telefon 30-37

Dr. FRANZUTTI
ZOBOZDRAVNIK v Trstu, ulica Genova št. 13, I. nadst. (prej ulica Campanile) Tehniški v dja A. Johnsoner, dolgoletni asistent Dr. J. Čermaka. - Izdiranje zob brez bolečin. Plombiranje. Umetni zobje.

Posredovalnica Corso Garibaldi 4, I.
sestavlja in predlaga prisojnim uradom vsakovrstne prošnje, za potne liste, odloke, dopuste, izvažanje, uvažanje itd. sprejema trgovinska navodila. Urnik: od 8-12 n 14 18.

Pevsko društvo „Zarja“
priredi
danes, 2. novembra, PLES
v dvorani kons. društva v Rojanu.
ODBOR

Tovarka za dražbeno prodajo.
(Casa di vendita all' asta)
E. Vianello & R. de Haag
Trst, ulica Chiozza 7. Telefon 34-92.
Naj nihče ne izostane!
Danes, 2. novembra
ob 11
velik dan dražbe.
Ugodna prilika! Partija vsakovrstnih briljantov in biserov. Izredna zbirka slik, umetnin, porcelanastih predmetov in raznovrstnih igrač. .
Naj nihče ne izostane!

Kramarsko blage, drobnina, parfumi
:: Milo za pranje, parfimirano milo ::
Velika zaloga s prodajo na debelo
Tovarka RAIMONDO MALUSA & C. — Trst
ulica S. Lazzaro št. 10 Telefon medmestni 31 23
Edino zastopništvo odlikovane in privilegirane tovarne mila
Fratelli Glanelli — Milano
Večja množina blaga se pošlje tak j z lastnim kamionom

Lokavska hranilnica in posojilnica v Lokvi
reg. zadruga neomejeno zavezo
vabi na svoj
redni občni zbor
ki se bo vršil
v uradnih prostorih zadruga v nedeljo, 9. novembra 1919 ob 13
DNEVNI RED:
1. Poročilo načelnikstva.
2. Poročilo nadzornikstva.
3. Potrditve računov za leto 1918.
4. Nadomestna volitev v nadzornikstvo.
5. Članstvo zadruga.
6. Slučajnost.
LOKEV. 28. oktobra 1919. ODBOR.

Slike - povečanja - slike na porcelanastih ploščah

Trst — Ulica dell' Acquedotto šte. 27 — Trst

vse! Sicer pa tudi to ni res. Tržemo tudi na svojih gredicah, kolikor pač moremo. In verujte, da »škarje« niso v naslado žurnalistu, ki ima kaj ambicije, svojih nazorov in ljubezni do stvari, ki ji služi Muka je to, gošpada, prava — oprostite grdo besedo — duševna onanija!

D'Annunzio je postal zgodovinsko znamenit mož. To stoji. Zaslužil si je mesto v zgodovini z veliko gesto. Sicer pa se prihaja lahko na lažji način do zgodovinske znamenitosti. Bilo je malo pred polomom in pripovedovala mi je resna in zanesljiva oseba. Ludovik Rizzi, bivši deželni glavar mejne grofije Istrske, velik irredentovec, ki so mu pa bila deželno-glavarstva prva polna — avstrijskih odlikovanj (in to je značilno zanj in za avstrijski režim), ta Ludovik Rizzi je rekel v razgovoru cesarskemu namestniku Fries-Skeneju: »Ekselencija, vi boste znamenit mož v zgodovini!« »Kako to?« se je zavzel namestnik, ne vedoč, ali se gospod deželni glavar šali z njim, ali govori resno? Zdelo se je pač tudi njemu, Fries-Skeneju, da je zelo — mal človek, kar so vedeli vsi, ki so radi ali posili občevali z njim. Tudi mali ljudje so postajali v Avstriji cesarski namestniki na zelo važnih in kočljivih mestih! Ludovik Rizzi mu je pojasnil: »Vas, ekselencija, bo zgodovina beležila kot zadnjega cesarskega namestnika v Trstu!« Da-li se je Fries vzradostil na taki obljubovani zgodovinski znamenitosti — tega mi ni povedal moj zaupnik. To pa vem, da je tudi Fries-Skene pomagal zabijati žebelje v avstrijsko krsto v Primorju, kolikor mu je pač dovoljevala njegova — omejenost.

Kakor vse kaže, pride Trst pod drugega gospodarja. To pa zavaja nekaternike, da govore našemu ljudstvu: »Sedaj boste Italijani!« V mali zmoti so — to jim moram že povedati! Če se Trst priključi Italiji, bodo tukajšnji Slovani pač državljeni (ne pa podaniki, ker moderna, svobodna in demokratična država ne sme poznati podanikov) Italije, ne bodo pa Italijani.

More li n. pr. Gabriele D'Annunzio vsled kakih zgodovinskih dogodkov kar čez noč postati — Slovan, kar je zanj menda sinonimno s — Schiavo! Ne le, da taka narodnostna metamorfoza ni možna, ampak tudi: kje je pesnik svobode, ki bi hotel postati suženj?!

V svojem govoru dne 25. oktobra — povodom obletnice zmag — je rekel namreč D'Annunzio — svojim Rečanom med drugim, da Italija mora dobiti Postojno, ker sicer da bi bila poplava »della barbarie schiava« le kakih 20 kilometrov oddaljena od zidov Trsta! Le to se mi čudno zdi, da D'Annunzio prihaja v neskladnost sam s seboj — s tem, da izdaja drugačne manifeste na barbarske Srbe in Hrvatce! A na vprašanje, ali morejo biti taka želenja na koris Italije v bodočnosti — na to vprašanje naj si dajo odgovora v Rimu! Morda mi pritrdi tudi tam, da ni vsikdar na srečo, ako pesnik zapušta svoj apostolat človečanstva, človekoljubja, ljubezni ter postaja gromovnik — politikel! Kajti to je (kakor pravi nemški pesnik) grda pesem! Pesem pa ne sme biti grda! Med tolikimi neskladnostmi sedanjih časov je tudi D'Annunzio velika neskladnost, nevarna morda v prvi vrsti za — Italijo! C—ž.

Književnost in umetnost.
Nadzornik spalnih vozov.

Burka je to, po vsebini, sestavi in zapeljivih tako zgrajena, da ji je uspel že vnaprej zajamčen. Prizori dvomljive verjetnosti se vrste drug za drugim in ker je vsakemu namen trsiti in vzbujati smeh, spozna poslušalec neverjetnost dejanja šele na polji iz gledališča. V tej veseligrigi govori celo fonograf tako popolno izpod mize, da preslepari še onega, ki ga je kupil. Bisson se ni branil nobenega sredstva za svoj namen. Razen tašče so glavne osebe orisane tako, da moramo dvomiti o njihovi normalnosti.

George je možakar, ki si izmislil rafinirano sredstvo, ki naj bi mu pomagalo trgati prepovedani sad; tudi v najnevarnejših okoliščinah si ohrani zdravo prisotnost duha, končno ga pa lastni izum na najprimitivnejši način ogrožja. G. Sila je pokazal v tej ulogi velike zmožnosti. V mimiki in v gestah je bil najboljši v zadnjem dejanju, ko je poslušal Alfredov slavospev na Rozino.

V ulogi tašče bi ga. Silova zadovoljila tudi najbolj razvajenega poslušalca. Posebno posrečena je bila njena maska. G. Požar je vzbujal v prvem dejanju obilo smeha. Razprava o ljubezni je bila temperamentna. Izborjen je bil, ko je opazoval Angelino igro.

V drugič omočeno, a se vedno otroško navivno Lucienne je podala gđ. Mezgečeva z razumevanjem in temperamentom.

G. Terčič je boljši v resnejših ulogah, ki so mu ali bolj priljubljene ali bolj prikladne.

G. Mikolič kaže talent. Radi bi ga videli v daljši ulogi.

To pot je bilo upijoče in pretirano razburjenje g. Šimenca popolnoma na mestu. Le njegova maska je bila nerazumljiva. V kolikor je bil on pretemno, je bila Eugénie prebleščeča našminkana.

Rodbina Charbonnenan je bila dobro zastopana. Le njen poglavar bi si moral tu in tam najeti lastno šepetalko.

Angéle sé je zabavala bolj od publike. To mora biti posebne vrste užitek, kajti to ni bil nervozen nasmeš, niti koketno-vabeče smehljanje, temveč pristni smeh dekleta, ki se zabava. Kuharico v takih igrah si predstavljamo navadno obsežnejšo v dimenzijah.

Gledališče je bilo polno, publika izbrana, aplavz pogost in odmorji neslovensko kratki. R.

Darovi.
— Mesto cvetja na grob svojih staršev daruje ga. Zinka Rybačeva 20 lir ženski pod. CMD. Denar hrani blagajnačarka.

Listnica uredništva.
Dopisniku iz Vipavske doline: Nimaž srečel tvoj »pouk v italijanščini«, potem »plače dušnih pastirjev« in končno »šolarsko opoldanjsko juho« z »lakoto« vred je snedla cenzura v večerajšnji številki. Oglasi se zopet. Najrjejši pozdrav!

E. STOCHER

Trst, trg Gianbatista Vico št. 9.
(druga postaja elektr. želj)
Trgovina z mrtvaškimi predmeti. Prodajajo se venci iz biserov in kovine, umetnih cvetic, po naročilu tudi venci iz svežih cvetic, sveče, svetilniki angelički, mrtvaške krste. — Za vernih duš dan se prodajajo venci od L 4 naprej. — Sprejemajo se izdelovanja vsakovrstnih slik bodisi ene ali več oseb. — Tudi tisk se izdeluje na porcelanu in povečanja. — Ugodne cene.

JADRANSKA BANKA

Deln. glav. K 30,000,000, Rezerva K 3,500,000
Centralni TISK
Via Cassa di Risparmio 5 - Via S. Nicolj 9
Podružnice: Dubrovnik, Dunaj, Kotor, Ljubljana, Metković, Opuzen, Split, Šibenik, Zadar
Ekspozitura: Kranj
Obavija vse v bančno stroko spitijska posla
Sprajama vloza
na hranilne knjižice proti 3 1/2%, letni obrestim v bancogiro-prometu proti 3 1/2% letni obrestim. Na odpoved navezane zneske sprejema po najugodnejših pogojih, ki se knajo pogoditi od slučaja do slučaja.
Daje v najam varnostne predala (Safes deposit).
Blagajna posluje od 9.30—12.30 in 14.30—18

Oglase in osmrtnice sprejema Inzeratni oddelek
Edinosti, ulica Sv. Frančiška št. 20, pritičje.

Pozor Slovenci!

V ulici Udine (prej Belvedere) št. 49, se nahaja prodajalna usnja, kož, sploh vseh čevljarisk h potrebčin. — Specijaliteta: Za rojenje in prešivanje (štepanje) zgornjih delov, najmodernejše fasone. — Filipčič in drug.

40 - Alla città di Trieste - 40

Ulica G. Carducci (prej Torrente) št. 40.
Izgotovljene moške oblike lastnega izdelka Crae, modre, sive oblike po L 90.—, dežni plašči L 105.—, površniki L 130.—, hlače za delo L 15.—, obleke za delo L 38.—, volnene srajce L 9.—. Velika izbira vsakovrstnih oblik za moške in dečke po absolutno konkurenčnih cenah. —

— TURDKA —
Alarico Lantschner

v Trstu, Via Roma 28 (blizu ul. delle Poste) vogal ul. Giorgio Galatti. Zraven velike pošte. — Telefon 158.
Dvokolesa, motorna kolesa, pri-tikline, pnevmatični predmeti. Popravila. — Delo solidno.

Kisova kiselina
ledena pristna 99%
Plavilo

Riznat; krobniklej
i. t. d. i. t. d.
se dobi pri
HOLLANDIA COLONIAL
ružbi z om. j. v Trstu
ul. Pier Luigi du Palestrina št. 2
(vogal ul. Coroneo)
Telefon. 24-08 Telefon 24-03.

JOSIP STRUCKEL

Trst, vogal Via Nuova - 2. Caterina.
Velika izbira vsakovrstnega blaga za moške in ženske. — Bago za suknje, žamet, ba hant, sile, stamin ter raznih predmetov za okras oblek. Vse po značaj h konkurenčnih cenah.

Zobozdravniški kabinet

ulica Chiozza št. 5, I. nadstr.
Sprejema od 9—13 in od 15—17. Izvršujejo se umetni zobje v kakršnemsi sistemu z nebom in brez neba po moderni tehniki. Posebej se do oljuje manj imovitim slojem olajšava v plačilu. — Najugodnejše cene.
Dr. F. Tamburini
MARIO MORO, tehnični vodja.

Proda se nova hiša

pripravna za vsako obrt.
Naslov pove inzeratni oddelek Edinosti pod št. 3814.

UMETNI ZORJE

z in brez čeljusti, zlate krone in tudi obrobit
VILEM TUSCHER konzultirani znanstvenik
TRST, ul. 30. oktobra (ex Caserma) 13, II.
Ordinira od 9 predp. do 6 zvečer.

Edina distilacija pristnega - brinjevca -

— in —
tropinovke
ŽAGAR & PLESNIČAR - Trst
Lastna distilacija Škedenj št. 10-21.
Urad v mestu:
ul. Donizetti 5 (vogal ul. S. Francesco)
Skladišče vermoutha najfinejše vrste in drugih likerjev.
— Transito: prosta luka. —

ZOBOZDRAVNIK

D. MRAČEK TRST
Corso 24, I. nadstropje
Ordinira od 9-12 dop. in od 3-6 pop.
Prezobestno izdiranje zob, plimobiranje in umetni zobje

ZALOGA UR IN ZLATANINE

na veliko izbezo se vdobi pri
A. POVH v Trstu
FRG GARIBALDI (BARRIERA) 3.

Turdka PIETRO COSTA & C. — Genova

Podružnica v Trstu.
SKLADIŠČA: Via Maiolica 13 in prosta luka. — Telefon 14-65 B.
Poslovodja in založnik
ERMANNO MANCINELLI
Skladišča:
Jakin (Ancona), Bologna, Bovisa, Brescia, Foggia, Genova, Neapolj, Milan, Palermo, Rim, Spezia, Taranto, Trident, Trst, Benetke.
Direktno uvažanje:
Mineralnega, mazilnega olja, kitovega olja, lanenega olja, olja za volno, mazilnih masti, bombaževih odpadkov itd.
Stalni oskrbovalec.
Kraljeve mornarice, vojnega ministrstva, industrijalnih pomožnih zavodov itd., državnih železnic, postranskih železnic, paroplovnih družeb, avtom. podjetij.

PELLEGRINO CINCELLI

Trst - ulica Malcanton št. 9 - Trst
(Hiša ustanovljena leta 1828.)
KOZE in USNJE za ženske in moške.
Box in Chevreaux, lak, podlage in vsakevrstni predmeti za čevlje itd.
Vse po ugodnih cenah. Postrežba točna.

Pozor! Gostilničarji in krčmarji! Pozor!

Naznanjam, da imam v svoji zalogi veliko množino izvrstnega istrskega črnega in belega vina po jako nizkih cenah.
Priporočam se za oblen obisk
A. F. Bolle
Rojan, S. Ermacora 2 (nasproti rojanske cerkve)
Postrežba točna.
Cene nizke.

Glasovita italijanska znamka
.: ki je nadkrnila vse ostale znamke .:

Ali porabite nekaj gramov tega proizvoda, dobite izvrstno in redilno juho. Zabel za testenino. Skuha se okusen rižot kakor tudi vsakovrstne omake.
Zahtevajte vedno
: mesni : ARRIGONI ekstrakt